No. of Printed Pages : 6 **FMT–001**

स्नातक उपाधि कार्यक्रम

(बी.डी.पी./बी.सी.ए./बी.टी.एस.)

सत्रांत परीक्षा

जून, 2026

एफ.एम.टी.–001 : मराठी में आधार पाठ्यक्रम

समय : 2 घण्टे अधिकतम अंक : 50

नोट : ***सर्व*** *प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.*

---

1. खालीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर निबंध लिहा : 10

(अ) मातृभाषाचे महत्व

(ब) दुष्काळ

(क) मानवता हाच धर्म

(ड) इंटरनेटचे दुष्परिणाम

2. खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांचे उत्तरे थोडक्यात लिहा : 8

(अ) 'आम्ही वैकुंठवाशी', असे संत तुकाराम का म्हणतात ?

(ब) केशवसुत कविक्रिडा कशी करतात ?

(क) बा. सी. मर्ढेकरांच्या कवितेतून प्रतिक अणि प्रतिमा स्पष्ट करा.

(ड) कातरवेळ कथेतून सावित्रीबाई चे व्यक्तिमत्व रेखाटा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

$2 \times 3 = 6$

(अ) तात्याची उन्हामुळे कशी अवस्था झाली ?

(ब) प्रल्हाद मऱ्याईच्या देवळात का बसत होता ?

(क) माणसाच्या मनात आकाश कोणत्या लहरी निर्माण करते ?

(ड) कुंजा ने केलेल्या सांबराचे वर्णन करा.

4. खालीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर टिप लिहा : 6

(अ) गुंड्याभाऊ चे तोंडचे पाणी का पकाळे ?

(ब) माणवास विज्ञान शाप की वरदान ?

(क) बालगंधर्वाचे रंगभूमीवरीळ दर्शन।

(ड) न्यायालयाचे महत्व।

5. विभक्ती म्हणजे काय ? तृतीया आणि सप्तमी विभक्तीचे प्रत्यय लिहा. 5

किंवा

खालीलपैकी **एका** कल्पनेचा सुमारे सहा ते आठ ओळीत विस्तार करा :

(अ) यत्न तो देव जाणावा.

(ब) जगातील पेट्रोल संपले तर...

(क) घाम फुटणे

6. खालीलपैकी कोणत्याही **तीन** वाकप्रचारांचा अर्थ सांगा :

3×1=3

(अ) आभाळ कोसळणे

(ब) आयत्या पिठावर रेघोट्या

(क) एकमत होणे

(ड) ऋणानुबंध असणे

(इ) उपासमार होणे

7. खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा : 4

(अ) अक्षरवाङ्मयाचे महत्व नमूद करा.

(ब) आज जाहिरातीची आवश्यकता का भासते ?

(क) भाऊरावांनी शिक्षणा सोबत वसतिगृहानां का महत्व दिळे ?

(ड) कामगार स्त्रिया जारुत पिळल्या जातात, असे छाया दातार का म्हणतात ?

8. खालील इंग्लिश उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा : 4

Dr. Ambedkar the great, inspired self-respect in this rejected stratum of society and gave a direction to their life. From this newly awakened class, writers like Shankarroo Kharat, Annabhau Sathe, Baburao Bagul etc. wrote short stories expressing new consciousness. This short story assumes a challenging and attacking pose. It depicts the experience of a whole community. Shankarroo Kharat expressed

the sorrows of traditional cast-occupationists. He unfolded the minds of people who were bonded as criminals. Annabhau Sathe's stories are tales of combats carried out by men for the sake of hunger. He expresses anger against social injustice and economic inequalities. Baburao Bagul blows the trumpet for the freedom-struggle of the Dalits. As a story writer he expresses bitter comments about his surrounding society inflicting injustice and humiliation upon him.

9. खालील उताऱ्याचा सारांश लिहा : 4

मराठी ही जगातील तेराव्या क्रमांकाची भाषा आहे. जेवढे अधिक लोक ती भाषा बोलताल तेब्हढा लिचा क्रमांक वरचा होईल. त्या दृष्टीने तर मराठी जगातील प्रमुख भाषा आहेच. पण ती कित्येक शतकांचा समृद्ध इतिहास असलेली सशक्त भाषा आहे. बाराशे तेराशे वर्षापासून तिच्यात उत्तम साहित्यनिर्मित्ती होत आहे. मराठीची गद्य आणि पद्य परंपरा

अतिशय वैविध्यपूर्ण, बहुरंगी–बहु–ढंगी रसाळ आणि श्रीमंत आहे. साधीसुधी स्त्रिगिते वेगवेगळ्या व्यावसायिकांच्या आपापळे अनुभवविश्व चितारणाऱ्या रचना, लोककथा लोकगिते विद्वान पंडितांच्या विद्ग्ध ग्रंथरचना, संताचे ओण्या, अभंग शाहिरांच्या लावण्या, पोवाडे, फटके ऐतिहासिक बखरी, वैचारिक साहित्य, ललित लेखन, कथा–कविता, कादंबऱ्या, प्रवासवर्णने, नाटके काय नाही मराठीत ? प्रंचड मोठा म्हणी वाक्प्रचारांचा ठेवा आहे. व्याकरणग्रंथ आहेत. विविध विषयांचे ज्ञान देणारे ग्रंथ आहेत. शब्दकोश आहेत. परिभाषा कोश आहेत. महाराष्ट्रात बोलल्या जाणाऱ्या गोड बोली आहेत. त्यांच्या आपापल्या म्हणी आहेत. वाक्प्रचार आहेत. रंगभूमी आहे. लिखित साहित्य देखीळ आहे. या साऱ्या बोली प्रमाण मराठीच्या बरोबरीने महाराष्ट्रात सुखाने नांदत्त आहेत.

× × × × ×